

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۶۹۲

نظمی

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۹۳، «نطق» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «نطق» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «نطق» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۶۹۳
ریشه	نطق
تعداد تکرار	۱۲
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۴۸

فهرست مشتقات

۱. أَنْطَقَ (۱) ۲. أَنْطَقْنَا (۱) ۳. تَنْطِقُونَ (۲) ۴. تَنْطِقُ (۳) ۵. يَنْطِقُ (۳) ۶. يَنْطِقُونَ (۴)
۴. مَنْطِقٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۱)	۱۱. بين (۱)	۲۱. سئل (۱)	۳۱. كبر (۱)	۴۱. نفس (۱)
۲. ارث (۱)	۱۲. جلد (۲)	۲۲. شهد (۲)	۳۲. كتب (۲)	۴۲. نكس (۱)
۳. ارض (۱)	۱۳. حقق (۳)	۲۳. شىء (۳)	۳۳. كلف (۱)	۴۳. هوى (۱)
۴. الله (۲)	۱۴. خلق (۲)	۲۴. طبر (۱)	۳۴. كلل (۳)	۴۴. ورث (۱)
۵. اله (۲)	۱۵. داود (۱)	۲۵. ظلم (۲)	۳۵. كون (۳)	۴۵. وسع (۱)
۶. انس (۱)	۱۶. ريب (۱)	۲۶. علم (۲)	۳۶. لى (۱)	۴۶. وقع (۱)
۷. انن (۳)	۱۷. رجع (۲)	۲۷. عمل (۱)	۳۷. مثل (۱)	۴۷. وله (۲)
۸. اولاء (۱)	۱۸. رئس (۱)	۲۸. فضل (۱)	۳۸. مرر (۲)	۴۸. يوم (۱)
۹. اول (۲)	۱۹. سليمان (۱)	۲۹. فعل (۱)	۳۹. نسخ (۱)	
۱۰. ابى (۱)	۲۰. سمو (۱)	۳۰. قول (۷)	۴۰. نطق (۲)	

فهرست آیات

۱. {الأنبياء - ۶۳} قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ
۲. {الأنبياء - ۶۵} ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ
۳. {المؤمنون - ۶۲} وَلَا تَكَلِّفْ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدِينَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
۴. {النمل - ۱۶} وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنْ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ
۵. {النمل - ۸۵} وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ
۶. {الصفافات - ۹۲} مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ
۷. {فصلت - ۲۱} وَقَالُوا لِمَلَأُوذِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
۸. {فصلت - ۲۱} وَقَالُوا لِمَلَأُوذِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
۹. {الجمانية - ۲۹} هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
۱۰. {الناربات - ۲۳} فَوَرَبَّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ
۱۱. {النجم - ۳} وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ
۱۲. {المرسلات - ۳۵} هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ